

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Комунальний заклад «Ліцей №9» Кам'янської міської ради

УЗГОДЖУЮ

Заступник директора з НВР

 Надія ЄРОХІНА

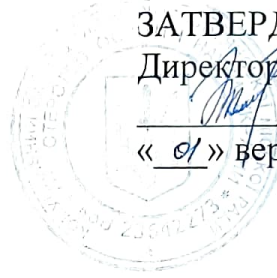
« 01 » вересня 2022 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор закладу

 Тетяна КОЖУШКО

« 01 » вересня 2022 року

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ,

ЕТИКА

Розглянуто та ухвалено на засіданні
педагогічної ради

Протокол № 1 від 30.08.2022

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

для учнів 5-6 класів з етики

При оцінюванні навчальних досягнень з етики враховується:

- рівень оволодіння знаннями про людину та моральні взаємини в суспільстві, основні моральні норми й цінності українського суспільства та людства, правила етикету, правила культури поведінки;

- рівень умінь керуватись у поведінці моральними нормами та цінностями, виявляти дружелюбність, увічливість, повагу й чуйність до інших, толерантність і милосердя;

- рівень оволодіння практичними вміннями та навичками позитивного ставлення й мотивації до застосування моделей поведінки, орієнтованих на моральні цінності українського суспільства та людства в цілому.

Усі види оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються за критеріями, наведеними в таблиці.

Рівні навчальних досягнень учнів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) називає одне-два етичних поняття, моральних чи етикетних норми
	2	Учень (учениця) називає кілька етичних понять теми, моральних і етикетних норм, правил поведінки; дає моральну оцінку ситуації чи вчинку на рівні «добре»-«погано»
	3	Учень (учениця) двома-трьома простими реченнями пояснює зміст етичного поняття; наводить приклади окремих фактів та явищ із моральної практики; дає власну оцінку окремих фактів та явищ моральної практики (на рівні «добре-погано») й пояснює її одним-двома реченнями
II. Середній	4	Учень (учениця) репродуктивно відтворює (у вигляді 4-6 простих речень) частину матеріалу уроку; дає пояснення етичних понять і термінів уроку; наводить приклади морального та аморального в житті людей; оцінює прості моральні ситуації та пояснює свою оцінку у відповідності до норм моралі; формулює правило поведінки у відповідності до норми моралі чи

11	Учень (учениця) вільно викладає навчальний матеріал в усній та письмовій формі відповідно до завдання; самостійно здобуває нескладну інформацію етичного змісту з інших, крім підручника та розповіді вчителя, джерел; пояснює зміст етичних понять і моральних норм, застосовує їх для аналізу нових ситуацій, зокрема з власного життя; оцінює життєві ситуації, учинки людей і результати їх дій з позицій справедливості
12	Учень (учениця) послідовно й логічно викладає навчальний матеріал, застосовуючи та пояснюючи етичні поняття й терміни; виявляє творчий підхід у розв'язанні ситуативних завдань, оперуючи набутими знаннями й уміннями; моделює ситуації морально-етичного змісту, проявляючи толерантність; оцінює власну поведінку та поведінку товаришів з позицій моральності та громадянської активності

Критерії оцінювання результатів навчання учнів 5 класу НУШ
Здоров'я, безпека та добробут

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками й неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність: відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ОСНОВ ЗДОРОВ'Я У СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ

При оцінюванні рівня навчальних досягнень учнів з основ здоров'я враховуються знання та дотримання школярами правил збереження власного життя та здоров'я й оточуючих.

Позитивно оцінюється кожний крок учня, спрямований на:

- підвищення рівня знань про здоров'я й безпеку життєдіяльності, здоровий спосіб життя, уміння використовувати здобуті знання для зміцнення здоров'я;
- набуття навичок, що сприяють фізичному, соціальному, духовному та психічному здоров'ю;
- позитивне ставлення до здорового способу життя.

Усі види оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються за критеріями, наведеними в таблиці.

Рівні навчальних досягнень учнів	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
І. Початковий	1	Учень (учениця) за допомогою вчителя може назвати окремі поняття, що стосуються здоров'я та безпеки життєдіяльності
	2	Учень (учениця) має уявлення про елементарні поняття здорового способу життя й безпечної поведінки. За допомогою вчителя або з використанням підручника (робочого зошита) відтворює окремі факти навчального матеріалу
	3	Учень (учениця) за допомогою вчителя або з використанням підручника (робочого зошита) фрагментарно відтворює елементарні поняття про здоровий спосіб життя. Під керівництвом і контролем учителя епізодично виконує практичні дії, що формують безпечну поведінку. Повторює оцінні судження інших без достатнього осмислення
II. Середній	4	Учень (учениця) за допомогою вчителя або з використанням підручника (робочого зошита) дає визначення окремих понять; частково характеризує ознаки здоров'я та безпечної поведінки; за

		про здоровий спосіб життя й безпечної поведінки, спираючись на предметні знання та усталені норми
	9	Учень (учениця) відтворює інформацію, відповідає на поставлені запитання; самостійно розв'язує стандартні ситуаційні завдання; пояснює зміст і послідовність операцій, що входять до складу практичних дій; за допомогою вчителя встановлює причинно-наслідкові зв'язки, робить нечітко сформульовані висновки; свідомо приймає рішення; володіє навичками самоконтролю
IV. Високий	10	Учень (учениця) обґрунтовано відповідає на запитання, передбачені навчальною програмою курсу; самостійно аналізує та розкриває суть явищ і процесів, що характеризують здоровий спосіб життя; узагальнює, систематизує, установлює причинно-наслідкові зв'язки; користується джерелами додаткової інформації. За допомогою вчителя розв'язує нестандартні ситуації; виконує практичні дії щодо здорового способу життя й безпечної поведінки, формулює висновки про конкретну оздоровчу діяльність; свідомо користується правилами здорового способу життя й безпечної поведінки. Висловлює оцінні судження про стан здоров'я власного й інших, поведінку свою та інших, міжособистісні стосунки
	11	Учень (учениця) логічно, усвідомлено відтворює навчальний матеріал в межах навчальної програми курсу; самостійно аналізує й розкриває закономірності явищ і процесів, що характеризують здоровий спосіб життя й безпечної поведінки, їх сутність; установлює й обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; аргументовано переконує в необхідності виконання дій щодо здорового способу життя й безпечної поведінки; самостійно користується джерелами додаткової інформації. Аналізує та обґрунтовує оцінні судження про стан здоров'я власного й інших, наслідки своїх дій, поведінку свою та інших
	12	Учень (учениця) свідомо відтворює й розуміє навчальну інформацію за програмою курсу; може

**ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ, ЕТИКА.
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ**

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ Х ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.

Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність певних форм оцінювання.

Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюються індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння. Види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

Воно складається з таких видів оцінювання:

- Тематичне оцінювання. Залежно від специфіки навчального предмета воно здійснюється на основі поточного оцінювання з урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт або без них. Під час виставлення тематичного балу результати перевірки робочих зошитів не враховуються.
- Семестрове оцінювання. Його мета – перевірка рівня засвоєння навчального матеріалу та підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих упродовж відповідного навчального періоду. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів, визначених Держстандартом, та відображається у класному журналі та Свідоцтві досягнень. Залежно від специфіки навчального предмета семестровий контроль може бути комплексним і проводитись у формі тестування тощо. Завдання для його проведення розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів та охоплюють найбільш актуальні розділи й теми навчальної програми. Педагог має право змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, але у цьому випадку слід попередити про це учнів на початку семестру.
- Річне оцінювання. Здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри, окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться. Підсумкове оцінювання результатів навчання заповнюють у класному журналі в окремих колонках без зазначення дати. Якщо рівень результатів навчання школяра неможливо визначити, у класному журналі та Свідоцтві досягнень робиться запис «не атестований(а) (н/а)».

Також за рішенням педагогічної ради заклад освіти має право:

- визначити адаптаційний період, упродовж якого поточне та тематичне оцінювання не здійснюється;
- відмовитись від оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» або визначити власну рівневу шкалу. Такий підхід дозволить позитивно оцінювати тих учнів, які не мають яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, але сумлінно ставляться до навчання, проявляють активність та ініціативність.

Згідно з нормативними документами заклади загальної середньої освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання результатів навчання учнів. Як встановлювати рівень опанування навчального матеріалу, визначати сформованість ключових компетентностей та наскрізних умінь учнів 5-6 класів НУШ? Розглянемо наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289, яким надано рекомендації щодо організації цього вкрай важливого складника освітнього процесу.

За рішенням педагогічної ради закладу освіти оцінювання може здійснюватися за системою, визначеною законодавством, або за власною шкалою. В останньому випадку для заповнення Свідоцтва досягнень школа має визначити правила переведення загальної оцінки результатів навчання семестрового та річного оцінювання до системи, визначеної законодавством (12-бальна шкала).

Основні види оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів

Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані групи результатів навчання учнів відповідної освітньої галузі Держстандарту. Критерії оцінювання мають відповідати навчальній програмі з певного предмета або курсу та бути конкретизовані в освітній програмі закладу освіти.

Складниками системи оцінювання навчальних досягнень школярів 5-6 класів НУШ є:

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання

Цей вид оцінювання, окрім рівневого або бального, може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання з використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Поточне оцінювання

Метою цього виду контролю є встановлення рівня опанування навчального матеріалу та коригування застосовуваних технологій навчання. Оцінювання має бути спрямоване на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, проводиться у формі індивідуальної та фронтальної роботи класу й мати мотиваційно-стимулюючий характер.

Підсумкове оцінювання

Заповнення Свідоцтва досягнень навчальних досягнень учнів

Цей документ відображає результати навчальних досягнень школярів із переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти.

На лицьовому боці Свідоцтва вказується назва закладу освіти, клас навчання, прізвище та ім'я школяра, рік навчання та таблиця, яка складається з двох стовпців:

1. «Характеристика навчальної діяльності». Ця графа відображає перелік наскрізних умінь школярів, визначених Держстандартом, зокрема:

- вияв інтересу до навчання;
- розуміння прочитаного;
- вміння висловлювати власну думку;
- критично та системно мислити;

- логічно обґрунтовувати власну позицію;
- діяти творчо;
- вияв ініціативи у процесі навчання;
- конструктивне керування емоціями;
- оцінювати ризики;
- приймати рішення;
- розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими.

2. «Стан сформованості». Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти закладу освіти шляхом виставлення позначки «сформовано/формується» навпроти кожного зазначеного вміння. Вона заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з іншими вчителями-предметниками упродовж року за планом, визначеним закладом освіти.

На зворотному боці Свідоцтва заповнюється таблиця «Характеристика результатів навчання» з декількома стовпцями:

У стовпцях зазначається:

1. Навчальні предмети, визначені затвердженою освітньою програмою закладу.
2. Результат навчання за кожним навчальним предметом. Рекомендується оцінювати сформованість таких умінь та навичок школярів із навчальних предметів:

ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ (ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС):

- піклування про здоров'я;
- прийняття рішень для безпеки;
- виявлення підприємливості та етична поведінка.

ЕТИКА / КУРСИ МОРАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ:

- етичне поводження;
- критичне мислення;
- позитивне ставлення до себе та оточуючих.

У разі виставлення загальної підсумкової оцінки за кожною групою результатів, слід використовувати окремий рядок.

3. Рівень досягнення результатів навчання за навчальний період (I семестр, II семестр, Рік). Ця графа заповнюється з урахуванням оцінок, зафіксованих у класних журналах, шляхом виставлення відповідних балів або перших літер, що відповідають назві рівня досягнень:

«В» – високий (10-12 балів). Бальна шкала оцінювання відповідає таким орієнтовним критеріям оцінювання результатів навчання учнів:

- 12 балів – наявність та усвідомлене використання системних і міцних знань у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійний аналіз, оцінка, узагальнення опанованого матеріалу та користування джерелами інформації, прийняття обґрунтованих рішень;
- 11 балів – наявність та аргументоване використання гнучких знань у різних ситуаціях, пошук та аналіз інформації, постановка та розв'язування проблем;
- 10 балів – наявність та використання повних і глибоких знань у практичній діяльності, формулювання висновків та узагальнень.

«Д» – достатній (7-9 балів). Бальна шкала оцінювання відповідає таким орієнтовним критеріям оцінювання результатів навчання учнів:

- 9 балів – добре володіння вивченим матеріалом, застосування знань у стандартних ситуаціях, аналіз і систематизація інформації, використання загальновідомих доказів із самостійною і правильною аргументацією;
- 8 балів – наявність достатніх знань, застосування вивченого матеріалу у стандартних ситуаціях, намагання аналізувати та встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежність між явищами та фактами, формулювання висновків, надання логічних відповідей, які мають неточності;
- 7 балів – правильне відтворення навчального матеріалу, знання основоположних теорій і фактів, наведення окремих власних прикладів на підтвердження певних думок, частковий контроль власних навчальних дій.

«С» – середній (відповідає 4-6 балам). Бальна шкала оцінювання відповідає таким орієнтовним критеріям оцінювання результатів навчання учнів:

- 6 балів – виявлення знань й розумінь основних положень навчального матеріалу, надання правильних, але недостатньо осмислених відповідей, застосування знань при виконанні завдань за зразком.
- 5 балів – відтворення основного навчального матеріалу, визначення понять чи формулювання правил із помилками та неточностями;
- 4 бали – відтворення основного навчального матеріалу за допомогою вчителя, повторення за зразком певної операції чи дії.

«Н» – низький (відповідає 1-3 балам). Бальна шкала оцінювання відповідає таким орієнтовним критеріям оцінювання результатів навчання учнів:

- 3 бали – відтворення частини навчального матеріалу, виконання елементарних завдань за допомогою вчителя;
- 2 бали – відтворення незначної частини навчального матеріалу, наявність нечітких уявлень про об'єкт вивчення;
- 1 бал – розрізнення об'єктів вивчення.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ОСНОВ ЗДОРОВ'Я У СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ

При оцінюванні рівня навчальних досягнень учнів з основ здоров'я враховуються знання та дотримання школярами правил збереження власного життя та здоров'я й оточуючих.

Позитивно оцінюється кожний крок учня, спрямований на:

- підвищення рівня знань про здоров'я й безпеку життєдіяльності, здоровий спосіб життя, уміння використовувати здобуті знання для зміцнення здоров'я;
- набуття навичок, що сприяють фізичному, соціальному, духовному та психічному здоров'ю;
- позитивне ставлення до здорового способу життя.

Усі види оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються за критеріями, наведеними в таблиці.

Рівні навчальних досягнень учнів	Бали	Критерії навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) за допомогою вчителя може назвати окремі поняття, що стосуються здоров'я та безпеки життєдіяльності
	2	Учень (учениця) має уявлення про елементарні поняття здорового способу життя й безпечної поведінки. За допомогою вчителя або з використанням підручника (робочого зошита) відтворює окремі факти навчального матеріалу
	3	Учень (учениця) за допомогою вчителя або з використанням підручника (робочого зошита) фрагментарно відтворює елементарні поняття про здоровий спосіб життя. Під керівництвом і контролем учителя епізодично виконує практичні дії, що формують безпечну поведінку. Повторює оцінні судження інших без достатнього осмислення
II. Середній	4	Учень (учениця) за допомогою вчителя або з використанням підручника (робочого зошита) дає визначення окремих понять; частково характеризує ознаки здоров'я та безпечної поведінки; за допомогою вчителя виконує елементарні практичні дії, пов'язані з формуванням здорового способу життя й безпечної поведінки
	5	Учень (учениця) самостійно дає визначення окремих понять; за допомогою вчителя або з використанням підручника (робочого зошита) відтворює навчальний матеріал, характеризуючи ознаки здоров'я, шляхи та методи його зміцнення та збереження життя. За допомогою інструкції та

		консультації вчителя, виконує практичні дії, пов'язані з формуванням здорового способу життя й безпечної поведінки. Повторює почуті від інших найпростіші оцінні судження про здоровий спосіб життя й безпечної поведінки
	6	Учень (учениця) самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал; за допомогою вчителя розв'язує прості типові навчальні ситуаційні задачі; характеризує окремі ознаки здоров'я, наводить прості приклади дій про збереження здоров'я. За допомогою інструкції та консультації вчителя виконує практичні дії, пов'язані з формуванням життєвих навичок здорового способу життя й безпечної поведінки. Пояснює найпростіші оцінні судження про здоровий спосіб життя й безпечної поведінки
III. Достатній	7	Учень (учениця) загалом самостійно відтворює навчальний матеріал, розкриває суть понять; розв'язує прості типові ситуаційні задачі. Характеризує ситуації, що містять загрозу й потребують практичних дій. Висловлює окремі оцінні судження про стан здоров'я, поведінку в різних ситуаціях, свою та інших, міжособистісні стосунки
	8	Учень (учениця) самостійно відповідає на поставлені запитання; дає порівняльну характеристику явищам і процесам, які характеризують здоров'я. Визначає засоби, які необхідно використовувати у виконанні практичних дій. Обґрунтовує свої оцінні судження про здоровий спосіб життя й безпечної поведінки, спираючись на предметні знання та усталені норми
	9	Учень (учениця) відтворює інформацію, відповідає на поставлені запитання; самостійно розв'язує стандартні ситуаційні завдання; пояснює зміст і послідовність операцій, що входять до складу практичних дій; за допомогою вчителя встановлює причинно-наслідкові зв'язки, робить нечітко сформульовані висновки; свідомо приймає рішення; володіє навичками самоконтролю
IV. Високий	10	Учень (учениця) обґрунтовано відповідає на запитання, передбачені навчальною програмою курсу; самостійно аналізує та розкриває суть явищ і процесів, що характеризують здоровий спосіб життя; узагальнює, систематизує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; користується джерелами додаткової інформації. За допомогою вчителя розв'язує нестандартні ситуації; виконує практичні дії щодо здорового способу життя й безпечної поведінки, формулює висновки про конкретну оздоровчу діяльність; свідомо користується правилами здорового способу життя й безпечної поведінки. Висловлює оцінні судження про стан здоров'я власного й інших, поведінку свою та інших, міжособистісні стосунки

	11	<p>Учень (учениця) логічно, усвідомлено відтворює навчальний матеріал в межах навчальної програми курсу; самостійно аналізує й розкриває закономірності явищ і процесів, що характеризують здоровий спосіб життя й безпечної поведінки, їх сутність; установлює й обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; аргументовано переконує в необхідності виконання дій щодо здорового способу життя й безпечної поведінки; самостійно користується джерелами додаткової інформації. Аналізує та обґрунтовує оцінні судження про стан здоров'я власного й інших, наслідки своїх дій, поведінку свою та інших</p>
	12	<p>Учень (учениця) свідомо відтворює й розуміє навчальну інформацію за програмою курсу; може вести дискусію з конкретного питання здорового способу життя й безпечної поведінки з використанням знань суміжних програм; самостійно оцінює та характеризує різноманітні явища та процеси, які розкривають сутність здорового способу життя й безпечної поведінки; самостійно користується різними джерелами інформації, у тому числі й рекомендованими вчителем. Розв'язує проблемні завдання; має здоров'язберігаючі життєві навички; вибирає безпечний варіант розв'язання нестандартної ситуації; визначає мету своїх дій і знаходить альтернативні та вибирає й обґрунтовує оптимальні шляхи її досягнення; оцінює тимчасові та довгострокові наслідки вибраного варіанту; робить обґрунтовані висновки. Виявляє особисту позицію щодо здорового способу життя й безпечної поведінки. Обґрунтовує цінність набутих знань і сформованих розумових і практичних умінь і життєвих навичок для власного здоров'я</p>